

NIEUWSBRIEF

‘MGR. SCHRAVEN EN GEZELLEN’

jaargang 2, nummer 7,

september 2009

Uitgave van de ‘Mgr. Schraven Stichting’

ONTMOETINGS DAG over ‘Mgr. SCHRAVEN en gezellen’

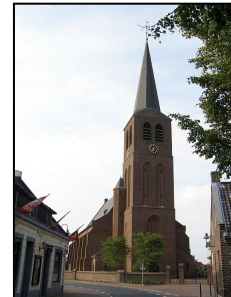
Zondag 22 november 2009

Van 11 tot 16 uur

In café - zaal ‘De Harmonie’ Hoofdstraat 8 te Lottum

Programma onderdelen:

- een film over de reis naar China,
- verhalen van verschillende deelnemers,
- vruchten van de reis,
- verdere activiteiten van de Mgr. Schraven Stichting
- en natuurlijk voldoende ruimte voor een hernieuwde ontmoeting van familieleden en kennismaking met het bestuur van Stichting.

Voorafgaand is er om 10 uur een Eucharistieviering in de kerk van Lottum, o.a. voor Mgr. Schraven en gezellen. Ook u kunt eigen intenties opgeven door te bellen met mevr. Vergeld-Poels (077- 463 1600).

Opgave voor deelname door overmaking van 15 euro p.p. op het banknummer 1481.75.341 van de Mgr. Schraven Stichting te Venray o.v.v. Mgr.Schravendag.

We beginnen met een lunch en om half vier koffie met Limburgse vlaai
(in de prijs inbegrepen).

Iedereen is van harte welkom!

MGR. SCHRAVEN OPNIEUW TER SPRAKE IN CHINA:

Van 15-17 augustus j.l. nam Vincent Hermans in Peking deel aan een symposium over 'De geschiedenis van het christendom in China', georganiseerd door het Verbiest Instituut van de Universiteit van Leuven. Hij sprak daar over Mgr. Schraven en gezellen. Hier volgt zijn verslag:

Maria, Stina, Mina en Nella, August en Henri Schraven met hun ouders, hadden in 1899 nooit kunnen vermoeden, in 2009 nog bekeken te zullen worden door Chinese en buitenlandse wetenschappers op een symposium in Peking. Met deze familiefoto van hun broer Frans Schraven bij zijn eerste H. Mis in Broekhuizenvorst, opende ik op zondagmiddag 16 augustus j. l. mijn inleiding over Mgr. Schraven, in een hypermoderne conferentiezaal van het 'Instituut voor de Studie van Moderne Geschiedenis in China' te

Peking.

Op grote schermen op de achtergrond verschenen oude foto's bij de twee onderzoeksvragen: 'Wie waren de moordenaars van Mgr. Schraven en gezellen' en 'waarom werden zij vermoord'. De voorzitter had mij aangekondigd als freelance onderzoeker van de Congregatie van de Missie (Lazaristen) en de Mgr. Schraven Stichting in Nederland. Die ochtend hadden alle 40 deelnemers, de helft uit China en de helft uit andere landen overal ter wereld, een bundeling van alle Engelse en Chinese inleidingen van meer dan 500 pagina's ontvangen, waarvan een 10de deel handelde over de moord op Mgr. Schraven.

Wiel Bellemakers, lazarist, zou de vraag over de daders van de moord behandelen en ik de tweede vraag over het 'waarom' van de moord. Twee dagen voor vertrek kregen we het ongelooflijk teleurstellende bericht dat Wiel met hartproblemen was opgenomen in het ziekenhuis van Nijmegen. Een zware slag, het meest voor hem zelf, die zich met mij zo verheugd had op dit gezamenlijke optreden. Dus moest ik de reis alleen maken. En voor het eerst in China.

De ochtend begon met een welkomstwoord door de Chinese directeur van het gastinstituut. Ik kon mijn oren niet geloven wat hij te berde bracht. Een tijdje geleden had hij in de stad Zhending een monument, opgericht voor vermoorde missionarissen gezien. Hij had zich afgevraagd waar dat betrekking op had. Tot zijn grote verrassing zag hij dat twee van de inleidingen juist daarover gingen. Mijn onderwerp was meteen getoonzet! Was het toeval? Als onschuldige toehoorder ga je daar van uit. Totdat een groot kenner van China me influisterde: 'Geloof niet te snel in toeval in China. Die professor heeft van hogerhand de opdracht gehad te gaan uitzoeken wat daar in Zhending is voorgevallen in verband met de komst van een groep Nederlanders in september die zo geïnteresseerd zijn in Zhending.' Tja, dan krab ik even achter mijn oren. Die Chinese directeur was verder afwezig tot de slotzitting. Ik heb er toen van geprofiteerd om, onder verwijzing naar zijn opmerking in het begin, zijn aandacht te vragen voor het verhaal dat ik geschreven had over de mogelijke invloed van de moord op Mgr. Schraven en gezellen op de gruwelijke massamoord van Nanking twee maanden later. Met nadruk heb ik hem gewezen op mijn mailadres en de hoop

uitgesproken dat zijn instituut mij verder kon helpen bij mijn onderzoek. Hij beloofde zijn best te doen. Je moet het ijzer smeden als het heet is.

Aan de organisatoren had ik voorgesteld om Wiel Bellemakers' inleiding ook te zullen houden naast de mijne, maar dat werd afgewezen. Men had in twee dagen tijd zo'n 30 lezingen te verwerken en was eigenlijk blij wat speelruimte te krijgen. Dat nam niet weg dat de aandacht voor Mgr. Schraven groter was dan ik me had voorgesteld.

Na mijn inleiding kreeg pater Jeroom Heyndrickx van het Verbiest Instituut in Leuven het woord om een eerste reactie te geven op mijn voordracht. Hij drukte zijn dankbaarheid uit dat eindelijk op het tiende symposium dat mede door het Verbiest Instituut van de universiteit van Leuven georganiseerd werd, namens de Lazaristen gesproken werd. Een congregatie die zo'n grote rol heeft gespeeld in de moderne

geschiedenis van China (1000 missionarissen en 50 bisschoppen). Hij verwees naar hun archieven in Europa waarin zoveel informatie moet liggen en sprak de hoop uit dat dit een begin zou zijn om deze terug te brengen naar China waar tijdens de culturele revolutie van de zestiger jaren zoveel vernietigd is. Daarna pakte hij de vragen op waar ik zelf in mijn onderzoek tegenaan gelopen was. Dat was het begin van een van de levendigste discussies die ik tijdens die dagen meemaakte. Vanuit verschillende hoeken kwamen suggesties en opmerkingen. Vooral toen ik een verband legde met de massamoord van Nanking kwamen de tongen los, want welke prof in de geschiedenis weet daar niets over te zeggen? De beschikbare tijd voor dit onderwerp was te vlug voorbij. Ik had een voldaan gevoel.

Ook naderhand spraken mensen me aan over allerlei aspecten of kwamen vragen over zaken die de Lazaristen betroffen. Ik constateerde een grote gretigheid en zelfs honger naar meer beschikbare informatie vanuit het Westen. Er werd aangedrongen op verder onderzoek in China en Japan zelf.

Zeker na afloop van het symposium waar heel wat gesprekken in de wandelgangen plaats vinden en eigenlijk de gevoerde discussies in tweegesprekken doorgaan, viel alle scepsis weg die ik tevoren had: 'Moet je voor een inleiding van een kwartier en een discussie van nog eens een kwartier helemaal naar China reizen? Is dat wel in verhouding?' Het heeft mij meer opgeleverd dan ik verwacht had, want het symposium gaat nog steeds door in zijn uitwerkingen. Bovendien heb ik mogen ervaren hoezeer bij Chinese wetenschappers de behoefte bestaat om hun isolement te doorbreken en hoe groot hun behoefte is aan het kennen van hun eigen geschiedenis die grotendeels in het westen te vinden is. Mijn waardering voor het baanbrekende werk van het Verbiest Instituut in Leuven is er enorm door gegroeid.

Al die dagen overheersten bij mij twee gevoelens: 'Droom ik of is het echt waar dat ik voor het eerst in China ben'. En hoe vaak drong het besef in mij door: 'Wie ben ik dat ik dit doen mag'. Met dankbaarheid kijk ik terug op een van de hoogtepunten van mijn leven.

Vincent Hermans

De werkgroep 'onderzoek en zaligverklaring'

Wat doet deze werkgroep? Vervolg van het verslag van aflevering 6.

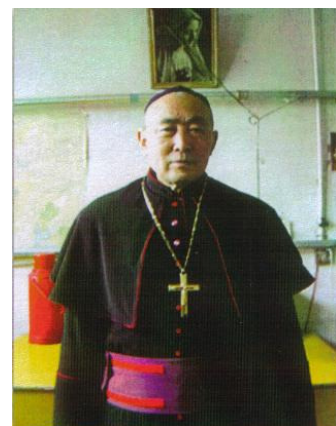
Archief Oostenrijk: Thomas Ceska is een van de medeslachtoffers samen met Mgr. Schraven. Hij wordt geboren in Kroatië, maar spoorwerk ter plekke leverde indertijd niets op. Vanuit Graz (Oostenrijk) kregen we een uitvoerige levensbeschrijving over hem. Zijn vader werkte bij de spoorwegen en zodoende woonde de familie op verschillende plaatsen en werd Thomas in Kroatië geboren dat toen nog tot het Keizerrijk Oostenrijk-Hongarije behoorde. Later vestigde zijn familie zich definitief in Klagenfurt (Oostenrijk). Thomas Ceska beschrijft in een verslag uitvoerig de bokseropstand, zoals die in het vicariaat Chengtingfu plaats vond en die de jonge Frans Schraven menige slapeloze nacht moet hebben bezorgd bij zijn aankomst in China. Nu wordt de uitspraak duidelijk, die van hem bewaard gebleven is: 'Ik ben niet naar China gekomen om mensen te doden', toen men hem een wapen in de handen wilde drukken. Er werd steeds gezegd dat het bij hem rustig was, maar het tegendeel blijkt waar...het was drie maanden erg spannend! In een volgende Nieuwsbrief zijn verhaal.

Archief Parijs: Onderzoek in het archief van de Lazaristen in Parijs leverde interessant materiaal op. Na de moord op Mgr. Schraven en gezellen kwam de Franse lazarist Chanet naar Chengtingfu, nam de regie in handen en startte het onderzoek naar de verdwijning. Heel zijn correspondentie van die jaren kwam in Parijs terecht. Meer dan 200 brieven door hem geschreven en aan hem gericht. Voor het eerst kregen we zijn zorgvuldig opgezet onderzoek onder ogen. Hij ging na de moord als een ervaren rechercheur te werk bij zijn opsporingen... In een van zijn brieven schrijft hij er nooit ertoe gekomen te zijn om een definitief eindrapport over de moord te kunnen schrijven omdat gegevens ontbreken. Al zijn materiaal lag in Parijs als het ware te wachten op iemand die deze taak van hem zou volbrengen! Op basis van zijn uitvoerige correspondentie kon het zojuist beschreven onderzoek voor Peking gedaan worden.

Archief Rome: Een verzoek om onderzoek te mogen doen in de archieven van het Vaticaan werd lange tijd geleden ingediend, maar liet op zich wachten. Net voor de zomervakantie kwam de toestemming binnen. Te laat om alles nog te kunnen verwerken in het genoemde onderzoek voor Peking. In het najaar zal dit alsnog gaan gebeuren.

NIEUWS OVER DE FAMILIE VAN MGR. SCHRAVEN UIT CHINA

Er komen geen gunstige berichten uit het vroegere bisdom van Mgr. Schraven. Met de viering van het 60-jarige bestaansfeest van de Volks Republiek China op 1 oktober a.s. in het vooruitzicht worden de veiligheidsmaatregelen strakker aangetrokken. Dat is voelbaar. Op het feest van 15 augustus, 'Maria Hemelvaart', droegen priesters voor dag en dauw al de mis op, omdat de officiële druk op 'ondergrondse' priesters groeit. Een priester begon de mis al om half vier en onverwacht namen méér gelovigen daaraan deel. Dit mede omdat andere priesters zich gedwongen zagen onder te duiken. De vicaris generaal van het bisdom Hu Baoguo werd begin augustus vrij gelaten na weken van vrijheidsberoving. Veel van de 80 priesters van Zhending verbergen zich in huizen van gelovigen, waar zij wel in het geheim doorgaan met het lezen van de mis, maar het reguliere werk is onderbroken. Er wordt gezegd dat men is teruggekeerd naar de jaren 80 van de vorige eeuw.

Veiligheidsagenten nemen priesters een voor een apart en dwingen hen een zgn. 'priesterkaart' aan te vragen, waarmee ze een zgn. legale status krijgen. De priesters zijn in verwarring, omdat ze niet weten of ze daarmee tevens lid zijn geworden van de officiële

Patriottische Vereniging, opgericht door de regering, die de paus niet wil erkennen. De brief van de paus in 2007, gericht aan de kerk in China, laat dergelijke kwesties over aan de plaatselijke bisschop, maar Mgr. Julius Jia van Zhending zit al sinds 30 maart vast. Omdat de meeste priesters van Zhending deze 'priesterkaart' weigeren, hielden veiligheidsagenten onlangs bijeenkomsten met hen. De vrees bestaat dat acties ondernomen gaan worden als zij bij hun weigering blijven.

Er gaan geruchten dat de Chinese regering Mgr. Julius Jia willen vervangen door een andere kandidaat, nu deze niet wil samenwerken.

Een bron vertelt dat Mgr. Jia op 10 augustus zijn neven heeft ontmoet in een 'gasthuis' in de stad Shijiazhuang. 'De bisschop zou het goed maken'.

Zhending is een bolwerk van de ondergrondse kerk in Noord-China met ongeveer 150.000 katholieken.

Hoe spannend om juist in deze situatie als familie van Mgr. Schraven een bezoek te brengen aan Zhending. Hoe zal men ons bezoek verstaan? Als een bemoediging en troost of als een last? Natuurlijk wordt het eerste beoogd!

REIS NAAR CHINA:

Op zaterdag 11 juli j.l. kwam een grote groep mensen in het missiehuis van de Lazaristen in Panningen bijeen ter voorbereiding van de reis op 18 september a.s. Verschillende belangstellenden hadden zich aangesloten. De reislustigen maakten kennis met elkaar. Inlichtingen en adviezen werden gegeven en pater Jeroom Heyndrickx, de gids, gaf een eerste inleiding over China. De bijeenkomst was zo smaakvol dat enkele personen zich alsnog aansloten bij het reisgezelschap. Daarmee bestaat de groep nu uit 15 personen. Het was een zeer inspirerende bijeenkomst. Inmiddels zijn de visa geregeld en wordt er al gepakt. Het aftellen is begonnen.

De reis zit vol hoogtepunten. Afgezien van het bezoek aan Zhending uiteraard aan het graf van Mgr. Schraven en gezellen, de plek waar zij vermoord zijn, de vroegere kathedraal en bisschopshuis, viert men in China op 1 oktober het 60 jarige bestaansfeest met de nodige festiviteiten. Net als het reisgezelschap in Anguo arriveert vieren daar de 40 zusters van de Congregatie van de H. Theresia de oprichting van hun congregatie 80 jaar geleden door de beroemde en beruchte Belgische missionaris Vincent Lebbe. De familie van Mgr. Schraven is uitgenodigd als eregasten met hen dit feest te vieren! Die uitnodiging zal mede te danken zijn aan de Chinese lazarist Chen Huan Zhang, die er rector is en die als een van de laatste Chinezen zijn opleiding genoot bij de Nederlandse Lazaristen in het bisdom van Mgr. Geurts!

Deze sprekende foto werd gevonden in het Katholiek Documentatie Centrum te Nijmegen.

Vraag: Hoe oud is hij hier? Wat zegt zijn gelaatsuitdrukking u? Laat eens horen?

Na de vruchtbare bijeenkomst in Panningen volgden twee grote tegenslagen.

De Nederlandse gids pater Wiel Bellemakers, lazarist, die een groot kenner is van de Lazaristen (en met name de Nederlandse) in China moet op dokters voorschrift afhaken vanwege een hartinfarct. Hij herstelt nu in het missiehuis van Panningen. Wat een pech dat juist de initiatiefnemer en organisator van deze reis verstek moet laten gaan. Het doet hem en ons verdriet en pijn.

Een tweede tegenslag kwam zeer onlangs. De Belgische gids en tolk, directeur van het Verbiest Instituut in Leuven, pater Jeroom Heyndrickx, kreeg te maken met een ernstige hernia. Op dokters advies moet ook hij afzien van de reis. Zijn plaats zal worden overgenomen door pater Jan van Aert, lazarist en missionaris op Taiwan. Verder zullen verschillende Engels sprekende Chinese priesters de reis begeleiden. We prijzen ons gelukkig met de aanwezigheid van de provinciale overste van de Nederlandse Lazaristen, Harry Jaspers aan deze reis. Hij geeft aan het gezelschap een meer dan alleen toeristische status.

Het wordt ongetwijfeld een avontuurlijke en inspirerende reis, die menigeen zal raken als we de plaatsen bezoeken waar familieleden als Frans Geurts en Frans Wijnhoven jarenlang hebben gewerkt. Vooral het bezoek aan de plaats waar Mgr. Schraven en gezellen vermoord werden en waar men de overblijfselen begraven heeft zal een hoogtepunt worden van de reis. En natuurlijk...de ontmoeting met hun Chinese familie!

Vol vertrouwen met kloppend hart wordt aan de reis begonnen.

BERICHTEN

Ter voorbereiding op het **zaligverklaringproces** van Mgr. Schraven en gezellen moeten alle brieven van Mgr. Schraven vertaald worden in het Engels. Alleen al binnen zijn eigen familie werden meer dan 300 brieven verzameld. Op dit ogenblik is een groep van 12 vertalers bezig deze klus te klaren. De paters Mill Hill te Oosterbeek, die allen hun opleiding in het Engels genoten en werkzaam waren in Engels sprekende landen overal ter wereld, wijden zich met vol ijver aan deze taak. Men is bijna halverwege! We zijn hen er zeer dankbaar voor.

In de laatst gehouden bestuursvergadering van de Mgr. Schraven Stichting is uitvoerig gesproken over de plannen voor het **gedachtenismonument** in de zijkapel van de kerk in Broekhuizenvorst. Het bestuur heeft groen licht gegeven aan kunstenaar pater Jan Haen, pastoor te Weesp, om een ontwerp te maken voor de beschildering van de kapel.

Publiciteit: Onlangs verscheen een prachtige wervende flyer van de Mgr. Schraven Stichting, ontworpen door mevr. Isabel Bakker-Schraven. Binnen enkele weken zal ook het in China geschreven boekje over Mgr. Schraven en gezellen in het Nederlands verschijnen. Alle vrienden van de stichting kunnen dit boekje, zoals beloofd tegemoet zien.

Secretariaat Mgr. Schraven Stichting: Kloosterstraat 54 6369 AE - Simpelveld
tel. 045-544 54 19 t.n.v. Vincent Hermans.
E-mailadres stichting: stichting.mgr.schraven@gmail.com

Bankrekening Mgr. Schraven Stichting: nummer 1481 75 341 Rabobank te Venray.

Voor betalingen buiten Nederland:
Iban nummer: NL74rabo0148175341 Bic code: RABONL2U